616/01

Den 26. marts 2001 blev i sag nr. 53.783:

xxxxx x xxxx xxx xxxxxxx
xxxxxxxxx xx
xxxx xxxxx

mod

Tryg-Baltica Forsikring
Klausdalsbrovej 601
2750 Ballerup

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstagerne, der har retshjælpsforsikring i Tryg-Baltica Forsikring, klager ved deres advokat over selskabets afvisning af at yde retshjælpsdækning i forbindelse med en sags behandling ved Naturklagenævnet.

Selskabet har i skrivelse af 28/8 2000 til nævnet bl.a. anført: "Vores forsikringstagere har påklaget en landzonetilladelse fra planlægningslovens § 35 meddelt af Århus Amt til deres nabo til opførelse af en ca. 1.000 m2 stor ridehal. Klagen er indgivet til Naturklagenævnet via Århus Amt, jf. planlægningslovens § 60, stk. 2. Advokat M.K. klager over, at vi har afvist retshjælpsdækning til sagens behandling ved Naturklagenævnet. ... Det er imidlertid vores opfattelse, at netop fordi Naturklagenævnet er et administrativt organ og ikke en domstol, består der intet krav på retshjælpsdækning for behandling af sager for nævnet. Naturklagenævnet er nedsat med hjemmel i naturbeskyttelsesloven og i henhold til denne lovs § 87, stk. 2 og planlægningslovens § 60, stk. 2 skal den myndighed, hvis afgørelse indbringes for nævnet, på eget initiativ sørge for fremsendelse af alt materiale om den hidtidige sagsbehandling. Det påhviler med andre ord det offentlige snarere end klageren at fremlægge de nødvendige oplysninger. Naturklagenævnet kan på eget initiativ foranledige yderligere undersøgelser foretaget, jf. naturbeskyttelseslovens § 84. Naturklagenævnet vil dertil være underlagt forvaltningsloven. I den konkrete sammenhæng mener vi, at det her må have særlig relevans, at nævnet derfor har sam-

me pligt til at vejlede borgeren (klageren) som enhver anden administrativ myndighed. Den, der indbringer en sag for Naturklagenævnet, har således som udgangspunkt ikke behov for advokatbistand. Ingen reale grunde taler for, at der ved klage til Naturklagenævnet skulle gælde andre regler end for anden administrativ rekurs. Vi mener således ikke, at der foreligger en tvist, således som dette begreb er defineret i retshjælpsbetingelsernes § 2, stk. 2. Vi henviser til ankenævnskendelse nr. 51.578, hvor ankenævnet i en sag, der var indbragt for Den Sociale Ankestyrelse, fandt, at der ikke forelå en aktuel retlig tvist, som begrunder retshjælpsdækning."

Klagernes advokat har i skrivelse af 19/9 2000 bl.a. anført: "Jeg gør i den forbindelse gældende, at det er evident, at tvister ikke pr. definition er undtaget fra retshjælpsdækning, alene fordi de behandles ved administrative instanser. Var det tilfældet, skulle retshjælpsforsikringer være formuleret således, at forsikringen alene omfatter udgifter vedrørende sager, der blev behandlet ved domstolene. Tryg-Balticas argumentation knytter sig øjensynligt i høj grad til Ankenævnets afgørelse af 17. april d.å. i sag 51.587. ... Der er imidlertid en række forskelle mellem behandling af sager ved Den Sociale Ankestyrelse, herunder sagstyperne, sammenholdt med behandling af sager ved Naturklagenævnet. Således er sagsbehandling ved Naturklagenævnet karakteriseret ved, at der ofte - og således også i den konkrete sag - er tale om trepartssager. Den påklagede afgørelse er således truffet af Århus Amt med min klients nabo som adressat og med min klient som klager. Uagtet officialprincippet er det i betydelig grad op til klageren at oplyse og dokumentere sagen. I den fase er det ofte forekommet, at klienter anser sig nødsaget til at rekvirere advokatbistand, også for at få en kvalificeret vurdering af, hvorvidt der er et retligt grundlag for at påklage afgørelsen. Jeg er heller ikke enig med Tryg-Baltica i, at klage til Naturklagenævnet skal være gennemført, før en sag med rimelighed kan indbringes for domstolene. Der er bl.a. en række situationer, hvor Naturklagenævnets begrænsede prøvelse gør det mindre hensigtsmæssigt at indbringe sagen for Naturklagenævnet. Der henvises i den forbindelse til planlovens § 58 stk. 1 nr. 3, hvorefter en række afgørelse kun kan påklages for så vidt angår retlige spørgsmål. Hertil kommer, at søgsmålsfristen på 6 måneder kan gøre det nødvendigt at sagsøge 1. instansen, uagtet sagen behandles ved Naturklagenævnet. Endelig vil sager, der i betydeligt omfang kræver vidneforklaringer, ikke være egnet til behandling hos Naturklagenævnet. Naturklagenævnet har således i en konkret afgørelse udtalt, at forhold, der fordrede en

egentlig vurdering af udsagn og udtalelser fra involverede personer, og hvor der ikke var enighed om indholdet af sådanne samtaler eller lignende, ikke kan bedømmes af Naturklagenævnet. Jeg finder på den baggrund ikke, der er grundlag for at hævde, at tvisten imellem min klient og Århus Amt ikke 'med rimelighed kan danne grundlag for et civilretligt søgsmål', og jeg finder ikke det forhold, at min klient har valgt at søge afgørelsen omgjort via Naturklagenævnet i stedet for som et søgsmål mod Århus Amt skal komme min klient til skade i relation til mulighederne for at få dækket rimelige omkostninger til advokatbistand. I hvert fald inden for miljøområdet vil en fortolkning som af Tryg-Baltica anlagt i betydelig grad underminere retshjælpsforsikringens værdi, uden der er sikkert grundlag herfor i forsikringsbetingelserne, og uden at der hermed på anden vis sikres forsikringstagerne en betryggende assistance i forbindelse med tvister."

Selskabet har heroverfor i skrivelse af 4/10 2000 bl.a. anført: "Vi fastholder, at planlægnings- og naturbeskyttelseslovens bestemmelser om klageadgang placerer Naturklagenævnet som en almindelig administrativ klageinstans, der skal søges anvendt. Vi bedømmer tillige, at det følger af klagerens sædvanlige tabsbegrænsningspligt i medfør af FAL § 52, at klageren skal forelægge sagen til bedømmelse ved Naturklagenævnet og anvende denne almindelige administrative klageinstans, forinden sagens eventuelle indbringelse for de civilretlige domstole. Vi medgiver, at der kan være sager, som er uegnede til behandling ved Naturklagenævnet, men hvis dette er åbenbart, eller nævnet selv måtte nå frem til denne konklusion, er det muligt, at sådanne sager står for at skulle behandles ved de civilretlige domstole, hvor der på dette stadie typemæssigt vil kunne statueres en tvist i retshjælpsforsikringens forstand. Dette forhold finder vi imidlertid ikke er til stede i relation til den aktuelle klage, hvor sagen reelt behandles i regi af nævnet, og hvor nævnet synes kompetent til at bedømme sagens problemstillinger."

Forsikringsbetingelserne indeholder bl.a. følgende bestemmelser: "**§ 2. Hvilke tvister er dækket af retshjælpsforsikringen?** 1. Forsikringen dækker tvister, som er opstået i privatlivet, og som efter deres art vil kunne behandles af en domstol efter retsplejelovens regler om civile sager. Forsikringen dækker også tvister af denne art, som efter parternes aftale i stedet behandles ved voldgift. 2. Ved tvister forstås konkrete aktuelle konflikter, som med rimelighed kan danne grundlag for civilretligt søgsmål."

Nævnet udtaler:
Nævnet har gennemgået sagen og finder, at der ikke på indeværende tidspunkt, hvor Naturklagenævnet – for hvilken sagen er indklaget – ikke har truffet afgørelse i denne, foreligger en aktuel retlig tvist, som begrunder retshjælpsdækning.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

_____

Klagen kan ikke tages til følge.

Marianne Højgaard Pedersen